

ЗАКОН

О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Члан 1.

У Закону о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 15/16), у члану 49. тачка 4) после речи: „начин” додају се запета и речи: „а нарочито:

(1) ако користи ресурсе јавног предузећа за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење службених просторија, возила и инвентара јавног предузећа без накнаде,

(2) ако обавља активности везане за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката као и за изборну кампању у радно време,

(3) ако врши притисак на запослене и лица ангажована по другом основу у јавном предузећу у вези са подршком политичким субјектима или кандидатима на изборима,

(4) ако му је било познато да запослени или ангажовани по другом основу у јавном предузећу користи ресурсе јавног предузећа за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката или врши притисак на друге запослене и радно ангажоване у вези са подршком политичким субјектима или кандидатима на изборима, а није предузео радње за које је надлежан да то спречи”.

Члан 2.

У члану 78. после тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи:

„5а) користи или му је било познато да се користе, а не предузме радње за које је надлежан да спречи коришћење ресурса јавног предузећа у политичке сврхе супротно забрани из члана 70. став 1. овог закона;”.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 6. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује правни положај привредних субјеката, као и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Влада је донела Одлуку о образовању Радне групе за сарадњу са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и Канцеларијом за демократске институције и људска права (КДИЉП) у координацији и праћењу спровођења примене препорука за унапређење изборног процеса („Службени гласник РС”, бр. 62/19 и 65/19) (у даљем тексту: Радна група). Задатак наведене Радне групе је да у сарадњи са ОЕБС и КДИЉП координира и прати спровођење препорука из извештаја мисија ОЕБС/КДИЉП о процени избора.

Радна група је извршила почетну анализу свих препорука извештаја мисија ОЕБС/КДИЉП у периоду од 2003. до 2017. године и као једну од препорука која се понавља издвојила препоруку која се односи на финансирање изборне кампање.

У коначном извештају мисије ОЕБС/КДИЉП-а о процени спровођења избора (Република Србија – Председнички избори – 2. април 2017. године) у тачки 3. – Финансирање изборне кампање, препорука гласи: „Одредбе о финансирању странака и изборне кампање се морају додатно побољшати у складу с ранијим препорукама ОЕБС/КДИЉП-а у циљу увођења строжих прописа и веће транспарентности.”, док су у одељку Б. тачка 15: „Окружење у којем се одвија кампања” која гласи: „Државна тела би требало да предузму одлучне мере у циљу спречавања вршења притиска на бираче, укључујући запослене у државним институцијама и институцијама повезанима с државом. Случајеви изнуде морају се темељито истражити а појединци одговорни за то санкционисати.”

Радна група је припремила текст Иницијативе допуна Закона о јавним предузећима и доставила га надлежном министарству. Циљ предложене допуне Закона јесте појачавање одговорности директора јавног предузећа за коришћење и располагање средствима предузећа у изборној кампањи. Одговорност директора постоји и у управљачком делу његове функције, па се тако предвиђа разрешење директора уколико користи своју функцију ради утицаја на изборну вољу запослених у јавном предузећу. У изради текста Иницијативе, Радна група је организовала консултације са невладиним организацијама које се баве изборним процесом. Коначан текст Нацрта закона израђен је након разматрања сугестија ових организација. Одбор за привреду и финансије, на предлог Министарства привреде, донео је Закључак 05 Број: 011-10113/2019-1 од 9. октобра 2019. године, којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона и утврђен Програм јавне расправе. Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 10. до 31. октобра 2019. године. Пошто су размотрене сугестије које су изнете током спровођења јавне расправе о Нацрту закона, Влада је утврдила Предлог закона о допунама Закона о јавним предузећима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона уводе се додатни разлози за разрешење директора, који се односе на коришћење ресурса јавног предузећа за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење службених просторија, возила и инвентара јавног предузећа без накнаде, обављање активности везане за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, као и за изборну кампању у радно време, као и вршење притиска на запослене и лица ангажована по другом основу у јавном предузећу у вези са подршком политичким субјектима или кандидатима на изборима. Директор ће бити разрешен дужности и ако му је било познато да запослени или ангажовани по другом основу у јавном предузећу користи ресурсе јавног предузећа за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката или врши притисак на друге запослене и радно ангажоване у вези са подршком политичким субјектима или кандидатима на изборима, а није предузео радње за које је надлежан да то спречи.

Чланом 2. Предлога закона допуњене су казнене одредбе за прекршај одговорног лица у јавном предузећу, тако да ће се за прекршај новчаном казном казнити одговорно лице у јавном предузећу уколико користи или му је било познато да се користе, а не предузме радње за које је надлежан да спречи коришћење ресурса јавног предузећа у политичке сврхе супротно забрани из члана 70. став 1. Закона о јавним предузећима.

Чланом 70. став 1. Закона о јавним предузећима утврђена је забрана коришћења имовине, активности, имена и визуелног идентитета јавног предузећа у свим активностима везаним за политичке странке и изборне кампање, као и свака друга употреба јавних предузећа у политичке сврхе.

Чланом 3. Предлога закона предвиђа се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ ДОПУЊУЈУ

Члан 49.

Директор се разрешава пре истека периода на који је именован уколико:

1) у току трајања мандата престане да испуњава услове за директора јавног предузећа из члана 25. овог закона;

2) јавно предузеће не достави годишњи, односно трогодишњи програм пословања у роковима прописаним чланом 59. овог закона;

3) се утврди да је, због нестручног, несавесног обављања дужности и поступања супротног пажњи доброг привредника и пропуста у доношењу и извршавању одлука и организовању послова у јавном предузећу, дошло до знатног одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа, односно од плана пословања јавног предузећа;

4) се утврди да делује на штету јавног предузећа кршењем директорских дужности, несавесним понашањем или на други начин, А НАРОЧИТО:

(1) АКО КОРИСТИ РЕСУРСЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОМОЦИЈУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА, ПОД ЧИМЕ СЕ ПОСЕБНО ПОДРАЗУМЕВА КОРИШЋЕЊЕ СЛУЖБЕНИХ ПРОСТОРИЈА, ВОЗИЛА И ИНВЕНТАРА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА БЕЗ НАКНАДЕ,

(2) АКО ОБАВЉА АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА КАО И ЗА ИЗБОРНУ КАМПАЊУ У РАДНО ВРЕМЕ,

(3) АКО ВРШИ ПРИТИСАК НА ЗАПОСЛЕНЕ И ЛИЦА АНГАЖОВАНА ПО ДРУГОМ ОСНОВУ У ЈАВНОМ ПРЕДУЗЕЋУ У ВЕЗИ СА ПОДРШКОМ ПОЛИТИЧКИМ СУБЈЕКТИМА ИЛИ КАНДИДАТИМА НА ИЗБОРИМА,

(4) АКО МУ ЈЕ БИЛО ПОЗНАТО ДА ЗАПОСЛЕНИ ИЛИ АНГАЖОВАНИ ПО ДРУГОМ ОСНОВУ У ЈАВНОМ ПРЕДУЗЕЋУ КОРИСТИ РЕСУРСЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОМОЦИЈУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА, ОДНОСНО ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА ИЛИ ВРШИ ПРИТИСАК НА ДРУГЕ ЗАПОСЛЕНЕ И РАДНО АНГАЖОВАНЕ У ВЕЗИ СА ПОДРШКОМ ПОЛИТИЧКИМ СУБЈЕКТИМА ИЛИ КАНДИДАТИМА НА ИЗБОРИМА, А НИЈЕ ПРЕДУЗЕО РАДЊЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ НАДЛЕЖАН ДА ТО СПРЕЧИ;

5) извештај овлашћеног ревизора на годишњи финансијски извештај буде негативан;

6) у току трајања мандата буде правноснажно осуђен на условну или безусловну казну затвора;

7) у другим случајевима прописаним законом.

III. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај одговорног лица

Члан 78.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у јавном предузећу уколико:

1) јавно предузеће не достави годишњи, односно трогодишњи програм пословања у роковима прописаним чланом 59. овог закона;

2) јавно предузеће утроши средства за одређене намене изнад висине утврђене годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за те намене, пре прибављања сагласности на измене и допуне годишњег, односно трогодишњег програма пословања (члан 60. став 3. овог закона);

3) јавно предузеће не достави тромесечни извештај у року прописаном чланом 63. овог закона;

4) јавно предузеће не спроводи усвојен годишњи, односно трогодишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање (члан 66. овог закона);

5) јавно предузеће врши исплату зарада без овере образаца из члана 66. овог закона;

5А) КОРИСТИ ИЛИ МУ ЈЕ БИЛО ПОЗНАТО ДА СЕ КОРИСТЕ, А НЕ ПРЕДУЗМЕ РАДЊЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ НАДЛЕЖАН ДА СПРЕЧИ КОРИШЋЕЊЕ РЕСУРСА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА У ПОЛИТИЧКЕ СВРХЕ СУПРОТНО ЗАБРАНИ ИЗ ЧЛАНА 70. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

6) јавно предузеће не објави на интернет страници податке прописане чланом 71. овог закона.



| |
|------------------------------------------------------------------|
| ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ |
|------------------------------------------------------------------|

1. Овлашћени предлагач прописа – Влада
Обрађивач – Министарство привреде

2. Назив прописа

Предлог закона о допунама Закона о јавним предузећима
 Draft law on Amendments to the Law on Public Enterprises

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење примарних извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

У Предлогу закона о допунама Закона о јавним предузећима нема релевантних одредаба са којима је потребно обезбедити усклађеност са прописима Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/